

KADERBRIEF 2027

1. Aanleiding

Voor de begroting 2027 volstaan we met een Kaderbrief, waarin de belangrijkste uitgangspunten worden opgenomen die we hanteren voor het opstellen van de begroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2030.

In een eerder stadium bent u geïnformeerd over de **financiële punten ten behoeve van de formatie**. In de formatie voor een nieuw college van B&W en richting de begroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2030 moeten hierin keuzes worden gemaakt. Als alle gepresenteerde investeringen doorgaan zal er aanvullend dekking moeten worden gevonden om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen.

Deze Kaderbrief geeft voor de verbonden partijen een actualisatie op basis van de ontvangen begrotingen 2027.

We presenteren verder de algemene uitgangspunten voor loon- en prijscompensatie. Voorts gaan we in op de laatste inzichten rondom de algemene uitkering.

2. Loon- en prijscompensatie

We willen een BEL-brede systematiek afspreken, waarbij we aansluiten bij een eenduidige externe bron in plaats van eigen inschattingen. De belangrijkste inkomstenbron voor ons als gemeente is de algemene uitkering en de basis voor onze begroting is de meicirculaire Gemeentefonds. Die meicirculaire is de resultante van de besluitvorming in het kabinet over de Voorjaarsnota (elk jaar in maart/april). De basis voor deze Voorjaarsnota is het Centraal Economische Plan (CEP) van het CPB dat elk jaar eind februari wordt gepubliceerd met de ramingen voor groei BBP en de verwachtingen voor loon- en prijsstijgingen 2027.

Stelpost Loonontwikkeling ambtenaren, college en raad Eemnes.

Het CBP geeft hiervoor het kerngegeven “Loonvoet sectoroverheid (%)”. We hanteren als eerste de vastgestelde CAO en voor het jaar (of deel van het jaar) waar de CAO nog niet is afgesloten hanteren we voortaan bij de begroting dit percentage. Dus loopt de CAO tot 1 april 2027 (zoals bij de VNG), dan ramen we deze loonvoet voor de periode 1/4 – 31/12 (en structureel verder in 2028). Er is inmiddels toch een nieuwe eenjarige CAO Rijk voor 2026 en die verwerken.

Voor 2027 is dit kengetal: 4,2% voor onze staf en college.

Stelpost prijsontwikkeling

Het CBP hanteert verder het kerngegeven “Prijs materiële overheidsconsumptie (imoc)”. We hanteren dit kengetal voor het indexeren van de materiële budgetten in de begroting, zodat de koopkracht van de gemeente op peil blijft. Voor 2027 is dit kengetal: 2,1%

In BEL-verband hebben we afgesproken voor 2027 te harmoniseren en uit te gaan van 2,5%. Komt een team hier niet mee uit omdat in die sector (bijv. Jeugdzorg CAO + 7% per 1-1-2027) een hogere indexatie nodig is, dan wordt dit gemotiveerd aangevraagd.

Stelpost grote subsidies

Ook voor onze subsidies nemen we voortaan bij de Kadernota een objectieve stelpost op en wel door 2/3^e loonontwikkeling en 1/3^e prijsontwikkeling te hanteren. De uitgaven van de gesubsidieerde instellingen bestaan vooral uit CAO-lonen vandaar deze mix.

Voor 2027 is dit kengetal dan $2/3^e * 4,2\% + 1/3^e * 2,1\% = 3,5\%$.

Dit betreft Versa Welzijn, Huis van Eemnes, Bibliotheek Gooi+.

Voor De Biezem hanteren we de afgesproken indexatie middels cpi.

Indexatie investeringskredieten

We gaan voortaan jaarlijks de investeringskredieten actualiseren. We doen dat nu niet en door het opschuiven in de tijd komen we op het moment van daadwerkelijke uitvoering meestal niet meer uit met het budget van twee jaar of langer geleden. Omdat de investeringen vooral in wegen, gebouwen, riool etc. worden gedaan is het logisch hierbij aansluiting te zoeken. Voor de indexatie hanteren we de index voor de sector GWW zoals die door het CBS per maand wordt gepubliceerd. We muteren de investeringen in de begroting 2027 op basis van de GWW-index van juni 2026.

In de periode januari 2022 tot januari 2026 is het prijspeil GWW met 19,6% gestegen. We beoordelen bij de begroting 2027 wat het prijspeil van de investering was en indexeren die naar het prijspeil anno juni 2026. Het effect op het begrotingssaldo is beperkt, aangezien het hier om afschrijvingen gaat. We verwachten dan beter uit te komen met de geraamde investeringsbedragen.

3. Autonome en nieuwe ontwikkelingen

Ten opzichte van het financiële startdocument t.b.v. de coalitie-onderhandelingen zijn er de volgende nieuwe ontwikkelingen:

- Regie Volkshuisvesting (wettelijk) € 35K eenmalig in 2027
- SoortenManagementPlan € 10K (S)
- Opstellen nieuw IHP Onderwijs € 20K eenmalig in 2027
- Inrichting 7-Sprong (groei leerlingen) € 20K eenmalig in 2027

De **herinrichting Raadhuislaan Oost** is inmiddels ter hand genomen. De investeringsbudgetten zijn de afgelopen jaren niet geïndexeerd. Op basis van een inschatting van de benodigde werkzaamheden en het prijspeil 2026 wordt het krediet verhoogt met € 170.000 naar € 500.000. Effect € 6K kapitaallasten per 2028 (S).

De vervanging van de OOV camera's schuift naar 2029 (in 2026 zijn er aanpassingen doorgevoerd en het werkt weer naar behoren). Voordeel € 11K in 2027 en 2028.

De ingeschatte bijstelling (verschuiven basisjaar en toevoegen accres – inflatie) van de **algemene uitkering** was geraamd op ca. € 800K (S). Op basis van de gepubliceerde meicirculaire 2026 valt dit naar verwachting iets hoger uit. Deze notitie volgt als de analyse gereed is.

De uitgaven voor Omgevingsplan en Warmteprogramma financieren we uit de beschikbare reserves. Op basis van de plannen voor 2027 – 2030 brengen we deze reserves op het noodzakelijk peil, zodat het geen effect heeft op de begroting.

4. Begrotingen Gemeenschappelijke regelingen 2027

Ten opzichte van het financiële startdocument t.b.v. de coalitie-onderhandelingen zijn inmiddels deels de begrotingen 2027 ontvangen. De zienswijzen hebben niet geleid tot substantiële wijzigingen. De opgenomen stelposten op basis van de Kadernota's van de GR'en zijn voldoende.

Voor SOZA HBEL is nog geen begroting 2027 ontvangen, die begroting omvat naast de CAO-correctie ook herverdelingseffecten als het aandeel cliënten tussen de vier gemeenten verandert. We gaan er op dit moment van uit dat de stelpost voldoet.

Er zijn twee mutaties:

1. de begroting 2027 van de GR Gooi & Vechtstreek is ontvangen en stond in het startdocument op PM en een stelpost van €24K voor de indexatie leerlingenvervoer en WMO vervoer.

De begroting 2027 laat voor het vervoer t.o.v. 2026 een stijging zien van € 19.000.

De begroting voor RBL, Beleid, inburgering, toezicht WMO etc. stijgt van € 111.400 in 2026 naar € 126.000 in 2027. Een toename van ca. € 14.500.

Per saldo dus een beperkt effect van € 9.500.

2. Begroting Regio Amersfoort

De discussies over de begroting 2027 lopen nog, vanuit Eemnes is er de bereidheid om de ambities in 2027 op het niveau van 2026 te handhaven. Dat betekent een aanvullende bijdrage van € 1 per inwoner. We houden voorlopig rekening met deze € 10.000.

5. Algemene uitkering

Ten opzichte van het financiële startdocument t.b.v. de coalitie-onderhandelingen heeft na de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) nu ook de VNG aangegeven dat ze op enkele kleine wijzigingen na tegen de voorstellen van BZK zijn. Nader onderzoek is wenselijk.

Op 28 mei jl. heeft de minister van BZK de herverdeling voor 2027 en 2028 gepauzeerd (brief bijgevoegd als bijlage). De minister wil de tijd nemen om niet alleen een statistische onderbouwing te verkrijgen, maar ook een meer inhoudelijke die beter aansluit op de ervaren knelpunten. Wel zijn enkele kleine wijzigingen doorgevoerd en is de korting gemeentefonds geïndexeerd.

Wat betekent dat voor Eemnes?

- Voor 2027 – 2029 hebben we een stelpost-reeks opgenomen van resp. € 150.000, € 300.000 en € 450.000 (S). Deze stelpost-reeks schuift op naar 2029, dat is dus gunstig voor 2027, 2028 én 2029 (in 2019 beginnen we met € 150.000 i.p.v. € 450.000).

Herverdeling GF			2027	2028	2029	2030
Stelpost oude reeks	15 per inw.		-150.000	-300.000	-450.000	-450.000
Nieuwe stelpost per 2029					150.000	300.000
Effect op saldo (- is positief)			-150.000	-300.000	-300.000	-150.000

- De minister heeft de zogenaamde suppletie-uitkering van € 612.500 (het bedrag wat we nog moeten inleveren na de € 37,50 per inwoner die al is doorgevoerd) geïndexeerd. Voor 2027 is de uitkering € 540.400 en voor 2028 en verder € 527.900. Dat betekent dat we een nieuwe stap in de herverdeling hebben gezet

en dat we nu nog € 527.900 moeten inleveren op basis van de huidige herverdeling.

- De minister voert enkele kleine wijzigingen door, o.a. de actualisatie van het OZB rekentarief en verlaging van de OEM (Overige Eigen Middelen). Bij de brief van de minister zijn kaarten bijgevoegd voor de effecten. Dit is voor Eemnes licht positief (max. 0,1%).
- Effecten niet doorgevoerde maatregelen (zie brief BZK):
 - Kaart 2: Definitiewijziging niet westers (was positief voor Eemnes)
 - Kaart 3: aanpassingen cluster jeugd (was positief voor Eemnes)
- Kaart 4 geeft het in-groeipad, blauwe gemeenten gaan er op vooruit, rode (zoals Eemnes) leveren in.

6. VNG begrotingsadvies en onze uitgangspunten

Op 19 mei jl. heeft de VNG wederom een Begrotingsadvies 2027-2030 uitgebracht (brief bijgevoegd als bijlage). De financieel onzekere tijd door bezuinigingen van eerdere kabinetten en ingeboekte besparingen op de jeugdzorg en het uitblijven van structurele compensatie, maakt het meerjarig financieel kader voor 2027 tot en met 2030 onzeker. Ook de elementen uit het coalitieakkoord van het kabinet-Jetten zijn van invloed op de gemeentefinanciën.

We nemen het advies van de VNG over.

Onze uitgangspunten voor de meicirculaire:

- Raming meicirculaire op basis van eigen cijfers qua groei
- 100% raming BCF vrijval
- Opnemen stelpost € 15 per inwoner per jaar herverdeling gemeentefonds m.i.v. 2029, totdat de € 527.900 wordt bereikt

Conform VNG advies:

- Opnemen stelpost Jeugd (o.a. eigen bijdrage en trajectduur) op 100% uitname
- Opnemen stelpost WMO (eigen bijdrage) op 100% uitname
- Opnemen stelpost WMO schrappen HH op 100% uitname

In afwijking van VNG advies:

- Geen (aanvullende) stelpost Hervormingsagenda Jeugd of Compensatie commissie Van Ark

We nemen wel een schatting op van de compensatie die we op basis van de eerdere tegemoetkoming (minimaal) verwachten. Bij de septembercirculaire 2025 hebben we € 239.000 compensatie ontvangen voor 2023 en 2024 (op basis van 50-50 Rijk – Gemeenten). De compensatie zou dan minimaal € 120K structureel zijn bij 50-50.

Begin 2027 komt de commissie Van Ark met een bindend (?) advies, hierin zullen dan ook de door het Rijk vorig jaar extra ingeboekte besparingen meegenomen worden. Bij de Voorjaarsnota Rijk 2027 (en dus meicirculaire 2027) zal hierin duidelijkheid moeten komen voor de begroting 2028 en verder.

Conform het VNG-advies betekent dit dat we nog geen bezuinigingen inboeken in 2028 – 2030 voor het onderdeel gemiste compensatie jeugdzorg. De eis van de toezichthouder (Provincie Utrecht) is een (structureel) sluitende begroting 2027 en de jaren 2028 – 2030 mogen niet te grote tekorten laten zien. We gaan er van uit dat de Begroting 2027 structureel sluit.

7. Vereenvoudiging en periodieke indexering kleine subsidies

Ook onze kleinere subsidieontvangers worden met hogere kosten geconfronteerd. We stellen voor om die per collegeperiode achteraf te indexeren en dat bedrag vast te zetten voor de komende jaren.

We willen het voor verenigingen en instellingen die jaarlijkse subsidies ontvangen tot € 20.000 makkelijker maken door geen jaarlijkse aanvraag of verantwoording meer te vragen. Eenmaal per vier jaar worden zij uitgenodigd en worden afspraken voor de komende 4 jaren gemaakt.

Voor de begroting 2027 indexeren we de kleine subsidies eenmalig met de inflatie (nationale consumentenprijsindex CPI) voor de jaren 2022 – 2025. In totaal bedroeg de inflatie 20,6% en met afronding naar boven naar dichtstbijzijnde € 250-tal.

Het effect voor de gemeentebegroting is beperkt tot ca. € 25.000, voor de betreffende verenigingen en instellingen is dit een welkome reparatie gelet op de gestegen kosten. Voor het grootste deel betreft het organisaties op het terrein van sport, cultuur en gezondheid/voorveld maatschappelijke ondersteuning.

Ambtelijk is het een verlichting door geen jaarlijks aanvraag – verantwoordingscyclus meer te hanteren.

8. Tot slot

De ambities uit het coalitieakkoord Dorpsbelang - CDA en het daarop gebaseerde collegeprogramma zullen in de Begroting 2027 – 2030 financieel worden vertaald. De in het financiële startdocument geschetste ontwikkelingen worden verder uitgewerkt en de in deze Kaderbrief 2027 opgenomen aanvullingen worden meegenomen in de begroting 2027.